T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/502
KARAR NO : 2023/620
KARAR TR : 16/10/2023

ÖZET: İdari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.A
Davalılar
Adli Yargıda : İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü
İdari Yargıda : İçişleri Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Suriye Arap Cumhuriyetinde dünyaya geldiğini, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 2017/55 nolu kararı ile 12/01/2017 tarihinde nüfus kN.A.ın tescilinin yapıldığını ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğunu, eşi N.A ile 2003 yılında Suriye'de evlendiklerini, bu evliliklerinden M,H. ve N. isimli üç çocuklarının olduğunu, eşinin de 2014 yılında Türk vatandaşı olduğunu ileri sürerek, eşi ve çocuklarının kendi hanesine kaydedilmesine ve N. N.A.'ın nüfus kN.A.da baba isminin M.olarak düzeltilmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Kızıltepe 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 29/01/2020 tarih ve E.2019/477, K.2020/33 sayılı kararı** ile, somut olayda, davacı, eşinin ve çocuklarının kendi hanesine taşınması yönünde talepte bulunmuş ise de; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne müracaat ettiğinde eksik belgelerden dolayı karar verilememiş olduğu, eksiklikleri giderip yeniden Genel Müdürlüğe başvuru yapması da değerlendirildiğinde davacının talebinin idari bir işlem olduğu kanaatine varıldığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.

3. Davacı bu kez, N.A'ın kayıtlarındaki evlenme tarihlerinin 01/01/2003 olarak güncellenmesini, N.A ve çocuklarının kendi hanesine kaydedilmeleri ve çocuğu N. N.A.'ın nüfus kN.A.da baba isminin düzeltilerek M.olarak düzenlenmesi talebine dair yaptığı başvuru hakkında, idarece herhangi bir işlem yapılmayarak talebin zımnen reddine karar verildiğinden ilgili kararın iptali ve talep doğrultusunda karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 15. İdare Mahkemesi 03/05/2023 tarih ve E.2022/643 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın Türk vatandaşlığını kazanan davacının eşine ve çocuğuna ait nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin olduğu, nüfus kN.A.ın düzeltilmesi davası kapsamında değerlendirilmesi gerektiği anlaşıldığından, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin (Asliye Hukuk Mahkemesinin) görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle 2247 sayılıKanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için öncelikle Kızıltepe 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2019/477 dosyası temin edilerekUyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dava konusu uyuşmazlığın esasının incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından karar verilinceye değin ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

5. Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkileri, Anayasa'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

6. 2247 sayılı Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

7. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerinekendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davadagörevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

8. Aynı Kanun'un 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

9. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, M BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/10/2023 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonrageregi görüşülüp düşünüldü:

10. Dosyanın incelenmesinden, Suriye Arap Cumhuriyetinde dünyaya gelen davacının Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 2017/55 nolu kararı ile 12/01/2017 tarihinde nüfus kN.A.ın tescilinin yapıldığı ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu, 2003 yılında Suriye'de eşi N.A ile evlendikleri ve bu evliliklerinden M,H. ve N. isimli üç çocuklarının olduğu, eşinin de 2014 yılında Türk vatandaşı olduğu, eşi ve çocuklarının kendi hanesine kaydedilmesi ve N. N.A.'ın nüfus kN.A.da baba isminin M.olarak düzeltilmesi istemiyle adli yargı yerinde açılan davada davacının talebinin idari bir işlem olduğu kanaatine varıldığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, karar kesinleşmeksizin davacı vekili tarafından aynı istemle idari yargı yerinde de dava açıldığı ve ardından idari yargı yerince dava dosyalarının 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği anlaşılmıştır.

11. Ankara 15. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurabilmesi için, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunması, bunun üzerine kendisine açılan davada adli yargı yerinin görevli olduğu kanısına varması ve görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurması gerektiği açıktır. Oysa olayda, adli yargı yerince verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı, böylece ortada 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen biçimde, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı kuşkusuzdur.

12. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Ankara 15. İdare Mahkemesince davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için yaptığı başvurunun, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

16/10/2023 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal